

การบริหารความเสี่ยงของธนาคารขนาดใหญ่

เสนอ

อาจารย์ ดร.พรพงศ์ ศักดาพัฒน์

จัดทำโดย

นายพัชร	โสฬสโชคชัย	เลขทะเบียน 2010511104009
นางสาวจิรวรรณ	ชำนาญ	เลขทะเบียน 2010511104012
นายปฐมพร	สุขหอ	เลขทะเบียน 2010511104023

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาการจัดการความเสี่ยง
รหัสวิชา SM303-50 สาขาวิศวกรรมการเงิน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ภาคเรียนปลาย ปีการศึกษา 2/2565
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

คำนำ

รายงานการวิจัยเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการจัดการความเสี่ยง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำความรู้จากการศึกษาการจัดการความเสี่ยงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มาใช้ในการออกแบบกลไกและกระบวนการในการติดตามความเสี่ยง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สมมติ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้ จะมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษา การจัดการความเสี่ยง เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

แบบฟอร์ม

เสนอจัดตั้งหน่วยงานใหม่

โครงการจัดตั้งแผนกการบริหารความเสี่ยง

1. ชื่อและลักษณะของหน่วยงาน

1.1 ชื่อส่วนงาน

ภาษาไทย : ฝ่ายบริหารและจัดการความเสี่ยง

ภาษาอังกฤษ : Risk management Department

1.2 ลักษณะโครงการ

() หน่วยงานที่ได้ดำเนินการมาแล้ว และมีแผนจะดำเนินการต่อไปโดยยกฐานะงานเดิม

(/) หน่วยงานที่เพิ่งริเริ่มดำเนินการ

2. ผู้รับผิดชอบจัดตั้งหน่วยงาน

2.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

2.2 ผู้ดำเนินการจัดตั้ง/คณะกรรมการ : คณะกรรมการธนาคาร

3. ที่ตั้งของหน่วยงาน

126/1 ถนน วิภาวดีรังสิต 2 แขวง รัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

4. ความเป็นมาของหน่วยงาน

เป็นหน่วยงานที่เกิดจากนโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัทเพื่อดำเนินการออกแบบกลไกและกระบวนการในการติดตามความเสี่ยง

5. หลักการและเหตุผล / เหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้งหน่วยงาน

หน่วยงานนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารและจัดการความเสี่ยง เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน จึงได้มีการทำแผนเสนอโดยกำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน เพื่อให้แน่ใจว่าธนาคารมีกลไกการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ทางทีมบริหารความเสี่ยงจึงได้ทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยความเสี่ยงสำคัญอาจมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจการเงิน และนำมาปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ตลอดจนกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ Basel

6. วัตถุประสงค์

6.1 เพื่อให้แน่ใจว่าธนาคารมีกลไกการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์และการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร

6.2 เพื่อเสริมสร้างให้ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ Basel

6.3 เพื่อพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงของทั้งองค์กร และสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

7. ระบบการบริหารงานบุคคล

7.1 บุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน (จำนวนทั้งสิ้น 3 อัตรา)

ตารางแสดงรายละเอียดบุคลากรที่มีอยู่ จำแนกตามกลุ่มงาน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา
1	นายพัชร โสฬสโชคชัย	Risk Management Manager	ปริญญาตรี
2	นางสาวจิรวรรณ ข่านวล	Risk Management Assist Manager	ปริญญาตรี
3	นายปฐมพร สุขหอ	Market Risk Management	ปริญญาตรี

(ข้อมูล ณ วันที่ 28 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2566)

8. การควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการดำเนินงาน

8.1 จัดให้มีโครงสร้างหน้าที่ของคณะกรรมการและหน่วยงาน เพื่อกำกับดูแลและรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยง โดยโครงสร้างหน้าที่ต้องมีความชัดเจน และมีการถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม

8.2 มีความสอดคล้องกับแนวทางมาตรฐานของหน่วยงานกำกับดูแล ข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติที่ดี

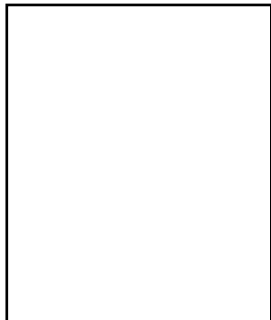
8.3 การสร้างกลไกหรือวิธีการที่จะเป็นแนวปฏิบัติสำหรับแผนการบริหารความเสี่ยง และติดตามความเสี่ยงได้ รวมถึงมีการทบทวนกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามแผนประจำปี หรือทบทวนทันทีที่มีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ

9. การกำกับตรวจสอบ : คณะกรรมการธนาการ

10. แผนการดำเนินงาน

10.1 ออกแบบกลไกและกระบวนการในการติดตามความเสี่ยง

รายชื่อบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ชื่อ-สกุล : นาย พัทธ โสฬสโชคชัย

ตำแหน่งงาน : Risk Management Manager

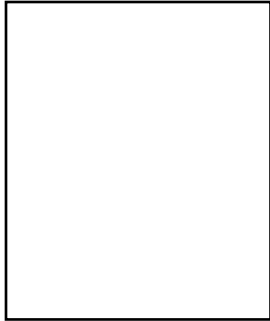
วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี

Tel. 09x-xxxxxxx

Email : xxxx@gmail.com

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- วิเคราะห์ความเสี่ยงของการลงทุน ให้อยู่ในกรอบที่ยอมรับได้ โดยใช้เครื่องมือช่วยประมวลผลทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณเพื่อให้เงินลงทุนสามารถเติบโตถึงเป้าหมายของลูกค้าได้ในระยะยาว
- ควบคุมอัตราความเสี่ยงของบัญชีลูกค้า
- วางแผนงาน ติดตามมาตรฐานการบริหารความเสี่ยง เพื่อปรับปรุง นโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์กร
- วิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงและติดตามผลการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กร
- ออกแบบและจัดทำแผนงานและรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- จัดกิจกรรม สื่อสารข้อมูล ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการตระหนักถึงความเสี่ยงเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร เป็นผู้นำในการประชุมเพื่อรวบรวมข้อมูลจากทุกส่วนงาน
- การดำเนินงานและส่งเสริมงานที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล : นางสาว จิรวรรณ ขำนวล

ตำแหน่งงาน : Risk Management Assist Manager

วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี

Tel. 09x-xxxxxxx

Email : xxxx@gmail.com

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร (ERM) ของ COSO
- รับผิดชอบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM)
- รับผิดชอบในการดำเนินการตามนโยบายเอาต์ซอร์สในแง่ของการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM)
- ร่วมมือกับหน่วยธุรกิจอื่น ๆ และเสนอความคิดริเริ่มเพื่อสร้างการรับรู้และสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้กับพนักงานทุกคนในทุกระดับ
- ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงและรายงานต่อฝ่ายจัดการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- รวบรวมและวิเคราะห์เหตุการณ์การสูญเสียความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและแผนบรรเทาผลกระทบ
- ตรวจสอบการกำกับดูแลการจัดการความเสี่ยงการระบุความเสี่ยงและกระบวนการประเมินผ่านกระบวนการใหม่เปลี่ยนกฎระเบียบ

ชื่อ-สกุล : นาย ปฐมพร สุขหอ
ตำแหน่งงาน : Market Risk Management
วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี
Tel. 09x-xxxxxxx
Email : xxxx@gmail.com

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- งานนโยบายการบริหารความเสี่ยง
 - กำหนดกรอบนโยบาย และกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงของคู่ค้าของธนาคาร ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และสอดคล้องกับกลยุทธ์ของธนาคาร
 - ดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบนโยบาย และกระบวนการบริหารความเสี่ยง (ระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานความเสี่ยง) ที่กำหนด
 - ให้ความเห็นเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับนโยบายและระเบียบของธนาคาร
 - ดูแลกระบวนการ Risk Monitoring ของหน่วยงาน รวมถึงการรายงาน และการ Alert ต่อผู้บริหารที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสม
- งานบริหารความเสี่ยงบัญชีเพื่อการธนาคารและความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
 - วิเคราะห์ ประเมิน ติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดของบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
 - กำหนดเพดานความเสี่ยง และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางจัดการ / ลดความเสี่ยง
 - ควบคุม และดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของบัญชีเพื่อการธนาคาร และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ให้อยู่ภายใต้เพดาน ความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้
 - จัดทำบัญชีป้องกันความเสี่ยง (Hedge Accounting) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

- งานบริหารความเสี่ยงบัญชีเพื่อการค้า
 - วิเคราะห์ ประเมิน ติดตามความเสี่ยงด้านตลาดของบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และจัดทำรายงานเสนอต่อ ผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
 - กำหนดเพดานความเสี่ยงด้านตลาดของบัญชีเพื่อการค้า และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนด แนวทางจัดการ / ลดความเสี่ยง
 - ควบคุม และดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของบัญชีเพื่อการค้าให้อยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้
 - ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ออกใหม่ การพัฒนารูปแบบ ผลิตภัณฑ์ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง
 - ประเมินเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดให้เป็นไปตามที่ทางการกำหนด
- งานบริหารความเสี่ยงของคู่ค้า
 - วิเคราะห์ ประเมิน และติดตามการบริหารความเสี่ยงของคู่ค้า และจัดทำรายงานเสนอต่อ ผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
 - ควบคุม และดูแลความเสี่ยงของคู่ค้าที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมของห้องค้า
 - ดูแลระบบงานของห้องค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารความเสี่ยงของคู่ค้า
 - ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาเกี่ยวกับธุรกรรมของห้องค้าที่มีความเสี่ยงของคู่ค้า สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ที่ออกใหม่ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงของคู่ค้า
- งานสนับสนุนระบบงาน
 - ทำหน้าที่ Administrator และ Setup Parameter ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงที่รับผิดชอบโดย ฝ่ายบริหารความเสี่ยงด้านตลาด เช่น KRM, ระบบห้องค้าเงิน, Reuters และ Bloomberg เป็นต้น
 - ประสานงานระหว่างผู้ใช้และหน่วยงาน IT เพื่อให้การสนับสนุนทุกด้านเกี่ยวกับการใช้งาน ระบบงานตลอดจนการ ปรับปรุง แก้ไขระบบงาน
 - ตรวจสอบข้อมูลกับระบบงานที่เกี่ยวข้อง กระทบยอด และแก้ไข/ปรับปรุง Market Data ให้ถูกต้องเหมาะสม
- งานประเมินมูลค่าธุรกรรมและข้อมูล
 - ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ Data เพื่อใช้บริหารความเสี่ยง รวมถึงการจัดทำ Data Specification เช่น Position Data และ Market Data เป็นต้น เพื่อรองรับการบริหารความ

เสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงของคู่ค้า และการคำนวณเงินกองทุน
เพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด

- ตรวจสอบข้อมูลกับระบบงาน/รายงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระทบยอด และแก้ไข/ปรับปรุง
Position Data ให้ถูกต้องเหมาะสม
- ประเมิน และตรวจสอบวิธีการประเมินมูลค่า (Pricing) ของระบบงานของห้องค้า พร้อมทั้ง
ประเมินมูลค่าตามราคาตลาด (Mark to Market) และตามแบบจำลอง (Mark to Model) ของ
ธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องภายใต้สัญญา Credit Support Annex (CSA) เช่น ทบทวนความ
เหมาะสมของผล Mark to Market ของคู่สัญญา เป็นต้น

Business Model Canvas

Key Partners <ul style="list-style-type: none">Investments partnersTechnology vendorsRegulatory Agencies	Key Activities <ul style="list-style-type: none">Branch OperationsCall center OperationIT Operations	Value Propositions <ul style="list-style-type: none">ผลิตภัณฑ์เงินฝาก (อัตราดอกเบี้ยต่ำ)ผลิตภัณฑ์สินเชื่อ(อัตราดอกเบี้ยสูง)	Relationships <ul style="list-style-type: none">การช่วยเหลือโดยบุคคล (Personal Assistance)บริการอัตโนมัติ (Automated Serviced)	Customer Segments <ul style="list-style-type: none">กลุ่มลูกค้าค้าปลีก และลูกค้าองค์กร (ผู้ฝากเงิน)กลุ่มลูกค้าค้าปลีก และลูกค้าองค์กร (ผู้กู้ยืม)
	Key Resources <ul style="list-style-type: none">Physical and IT InfrastructureLoan Assets		Channels <ul style="list-style-type: none">สาขานาการATMsอินเทอร์เน็ตโทรศัพท์	
Cost Structure <ul style="list-style-type: none">ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากเงินฝากเพื่อเรียกต้นทุนจากช่องทางต่าง ๆ			Revenue Streams <ul style="list-style-type: none">ดอกเบี้ยรับจากการปล่อยกู้รายได้จากค่าธรรมเนียม	

ภาพรวมธุรกิจธนาคาร

บริการหลักของธนาคาร ก็คือ การรับเงินฝากและการให้สินเชื่อ

บริการอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในแต่ละกลุ่มที่หลากหลาย

- **สำหรับกลุ่มลูกค้าบุคคล** ธนาคารได้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบุคคล สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ บัตรเครดิต บริการเอทีเอ็ม บัตรเดบิต บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและเงินโอนต่างประเทศ รวมถึงผลิตภัณฑ์เพื่อการลงทุนและการประกัน
- **สำหรับลูกค้าธุรกิจ** ธนาคารได้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการบริหารเงินเพื่อธุรกิจ การค้าต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์บริหารเงิน ผลิตภัณฑ์ทางตลาดตราสารหนี้และตลาดทุน ที่ปรึกษาทางการเงิน วาณิชธนกิจ

กลุ่มลูกค้าธุรกิจของธนาคาร

- **ธุรกิจลูกค้ารายใหญ่** ให้บริการทางการเงินแก่บริษัทไทยที่มีขนาดใหญ่ในหลายภาคอุตสาหกรรมและบริษัทข้ามชาติที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย บริการทางการเงินสำหรับลูกค้ารายใหญ่ ประกอบด้วย บริการด้านสินเชื่อ ธุรกิจการเงิน การค้าระหว่างประเทศ และการเงินธนกิจ
- **ธุรกิจลูกค้ารายกลาง** ดูแลและสนับสนุนบริการทางการเงินแก่ผู้ประกอบการขนาดกลางในกลุ่ม SME โดยให้บริการด้านสินเชื่อ บริหารเงินสด การค้าระหว่างประเทศ รวมถึงการให้คำปรึกษาทางการเงิน
- **ธุรกิจลูกค้ารายปลีก** ให้การสนับสนุนธุรกิจขนาดย่อมทั้งกิจการที่มีเจ้าของคนเดียว และธุรกิจครอบครัว โดยให้คำปรึกษาและบริการต่าง ๆ เช่น สินเชื่อ บริการรับและชำระเงิน บริการจ่ายเงินเดือน และบริการร้านค้ารับบัตร นอกจากนี้ยังให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรายย่อยที่อยู่ในซัพพลายเชนของลูกค้า เพื่อให้เข้าถึงบริการทางการเงินได้มากขึ้น
- **ธุรกิจลูกค้าในต่างประเทศ** ธนาคารมีเครือข่ายต่างประเทศอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งเน้นกับประเทศในเอเชีย ธนาคารให้การสนับสนุนภาคเอกชนไทยในการขยายธุรกิจสู่ภูมิภาคและบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยความรู้และความเข้าใจในตลาดท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังช่วยให้ลูกค้าเข้าถึงเครือข่ายของธุรกิจและความเชี่ยวชาญในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ
- **ธุรกิจลูกค้าบุคคล** ให้บริการทางการเงินที่หลากหลายสำหรับลูกค้าทุกกลุ่มผ่านเครือข่ายสาขาทั่วประเทศและบริการธนาคารอัตโนมัติ เช่น Mobile Banking ATM และจุดให้บริการอัตโนมัติโดยให้บริการปล่อยสินเชื่อบ้าน สินเชื่อบุคคล บัญชีเงินฝาก บัตรเครดิตและบัตรเดบิต การชำระเงินผ่าน QR Code บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การโอนเงิน และการชำระค่าสินค้าและบริการ

การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการของธนาคาร

1. การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน จะพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก เช่น สภาวะอัตราดอกเบี้ยในตลาด สภาวะการแข่งขัน สภาพเศรษฐกิจ และแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในอนาคต และปัจจัยภายใน ได้แก่ แผนการขยายธุรกิจและสภาพคล่องของธนาคาร ดังนั้นระดับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะมีผลกระทบโดยตรงต่อระดับเงินฝากของธนาคารและมีผลกระทบต่อผลประกอบการของธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะแตกต่างกันตามประเภทของเงินฝากและประเภทของลูกค้า ในด้านของประเภทเงินฝาก ได้แก่ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำระยะเวลาฝาก 7 วัน 14 วัน 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน 24 เดือน 36 เดือน และเงินฝากประจำพิเศษ ส่วนในด้านประเภทลูกค้า ธนาคารจะพิจารณาจากแบ่งกลุ่มลูกค้าเงินฝากสะสมทรัพย์และเงินฝากประจำออกเป็น บุคคลธรรมดา นิติบุคคลทั่วไป หน่วยงานราชการ บริษัทประกันภัย บริษัทประกันชีวิต นิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไร และสถาบันการเงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดจ่ายให้ลูกค้าแต่ละกลุ่มอาจไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับสภาวะตลาด การแข่งขัน และกลยุทธ์ด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร และสำหรับเงินฝากประจำซึ่งมีระยะเวลาการฝากเงินที่แน่นอนธนาคารจะจ่ายดอกเบี้ยคงที่ตลอดอายุสัญญาตามอัตราดอกเบี้ยประกาศ ณ วันที่เปิดบัญชี แต่เงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารจะจ่ายอัตราดอกเบี้ยตามอัตราดอกเบี้ยประกาศ ซึ่งหากธนาคารปรับอัตราดอกเบี้ย จะมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทันที

2. การให้สินเชื่อ

การอำนวยสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักของธนาคาร ซึ่งธนาคารจะมีการกำหนดนโยบายไว้ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการอำนวยสินเชื่อแก่ลูกค้าเฉพาะราย ตลอดจนความเสี่ยงของภาคธุรกิจ ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล และความเสี่ยงในภาพรวมของ Portfolio ทั้งนี้ธนาคารจะคัดเลือกลูกค้าที่มีฐานะการเงินดี น่าเชื่อถือ โดยคำนึงถึงความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในภาคอุตสาหกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีนโยบายการกระจายความเสี่ยงจากการอำนวยสินเชื่อไปยังกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับความเสี่ยง โดยมุ่งเน้นการขยายสินเชื่อในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ โดยใช้ความรู้ความสามารถและดุลยพินิจอย่างมืออาชีพ หลีกเลี่ยงกรณีอันอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งมีกระบวนการในการควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่อที่ให้แก่มูลลูกค้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

2.1 กระบวนการพิจารณาสินเชื่อ

ธนาคารมีกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อตามขนาดของสินเชื่อ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับหน่วยธุรกิจ (Business Unit) ระดับการปฏิบัติงานธนาคาร (Banking Operation) และระดับคณะผู้บริหาร (Executive) ซึ่งวงเงินสินเชื่อที่สูงขึ้นจะต้องผ่านการอนุมัติตามระดับขั้นที่สูงขึ้นจนถึงระดับสูงสุด คือ ระดับคณะกรรมการธนาคาร (Board of Directors) ทั้งนี้อำนาจในการพิจารณาสินเชื่อขึ้นอยู่กับวงเงินและ/หรือมูลค่าหนี้คงค้างของลูกค้าหนี้ หรือของกลุ่มหนี้ นั้น ๆ และหลักประกันที่เกี่ยวข้องว่ามีหลักประกันค้ำมูลหนี้ มีหลักประกันบางส่วนหรือไม่มีหลักประกัน

ธนาคารจะแบ่งกลุ่มลูกค้าเป็น ลูกค้าธุรกิจ กับ ลูกค้าบุคคล โดยลูกค้าธุรกิจ จะแบ่งย่อยออกเป็นธุรกิจรายใหญ่ (Corporate Banking) ลูกค้าธุรกิจรายกลาง (Commercial Banking) ลูกค้าธุรกิจรายปลีก (Business Banking) และลูกค้าธุรกิจในประเทศ (International Banking) โดยมีผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ และผู้จัดการสาขาเป็นผู้ดูแลและให้คำแนะนำลูกค้าในการใช้บริการสินเชื่อจากธนาคาร โดยคำขอสินเชื่อของลูกค้าธุรกิจจะต้องผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานคัดกรองสินเชื่อ ก่อนที่จะนำเสนอเพื่อขออนุมัติ สำหรับในส่วนของลูกค้าบุคคล (Consumer Banking) สาขาจะนำส่งคำขอสินเชื่อไปยังศูนย์สินเชื่ออุปโภคบริโภคเพื่อพิจารณาอนุมัติ

● การพิจารณาสินเชื่อรายตัว

กระบวนการจะพิจารณาสินเชื่อที่จะให้แก่ผู้กู้โดยทั่วไป พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ในการขอกู้ ความสามารถในการจ่ายชำระเงินกู้จากกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ความเป็นไปได้ของธุรกิจ ความสามารถของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ เทคโนโลยีที่ใช้ และหลักทรัพย์ที่จะนำมาค้ำประกัน ทั้งนี้ลูกค้าที่ขอสินเชื่อจะต้องเสนอแผนการดำเนินธุรกิจและงบการเงิน โดยธนาคารพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจากการเยี่ยมชมกิจการลูกค้า การตรวจสอบการดำเนินธุรกิจ (Due Diligence) การตรวจสอบข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง (Credit Bureau Information) การตรวจสอบข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง (Credit Bureau Information) การตรวจสอบสถานะคดีความต่าง ๆ ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีล้มละลาย นอกจากนี้ ยังศึกษาสภาพและความเป็นไปของสถานะเศรษฐกิจ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรม ภายหลังจากที่สินเชื่อได้รับการอนุมัติแล้ว โดยทั่วไปธนาคารกำหนดให้มีการทบทวนสินเชื่ออย่างน้อยปีละครั้งเพื่อพิจารณาคุณภาพของสินเชื่ออีกทั้งยังกำหนดให้หน่วยงานสอบทานสินทรัพย์เสี่ยงสอบทานกระบวนการบริหารสินเชื่อและคุณภาพสินเชื่อ ตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย มาตรฐาน และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.2 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิของธนาคารมีผลกระทบต่อผลประกอบการของธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ จำนวนสินทรัพย์ อัตราต้นทุนของหนี้สิน และจำนวนหนี้สิน ทั้งนี้ ผลตอบแทนและต้นทุนของธนาคารเป็นส่วนประกอบในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากซึ่งจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราดอกเบี้ยทั่วไป ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อโดยทั่วไปของธนาคารจะคำนวณจากส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ธนาคารประกาศ Minimum Overdraft Rate (MOR) สำหรับสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี หรือจากอัตราดอกเบี้ย Minimum Loan Rate (MLR) สำหรับสินเชื่อระยะสั้น และสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ส่วนอัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อบุคคลจะอิงจากอัตราดอกเบี้ย Minimum Retail Rate (MRR) โดยส่วนต่างขอดอกเบี้ยที่คิดจากลูกค้ากับดอกเบี้ยอ้างอิงนั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของลูกค้า ประเภทของสินเชื่อ และปัจจัยอื่น ๆ เช่น ระยะเวลาการชำระหนี้ หลักประกัน เป็นต้น ธนาคารจะทำการปรับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (MRR MOR และ MLR) เป็นระยะตามภาวะตลาดเงินรวมทั้งตามการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนของธนาคารและการแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

รายได้ของธนาคาร

- **ดอกเบี้ยเงินกู้** เป็นรายได้ที่มีสัดส่วนสูงที่สุด ที่เกิดจากธนาคารนำเงินฝากไปปล่อยกู้ให้กับบุคคลและธุรกิจที่ต้องการกู้ยืมเพื่อสร้างรายได้ในรูปแบบดอกเบี้ยจากสินเชื่อ โดยรายได้จะเกิดจากส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยเงินกู้ หัก ดอกเบี้ยเงินฝาก เรียกว่าดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Margin : NIM) ยิ่งธนาคารปล่อยกู้เงินเป็นจำนวนมากก็จะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยที่มากขึ้น แต่มีการปล่อยกู้ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กับผู้กู้ เพื่อให้ลดภาระหนี้เสีย (Non-Performing Loan) ที่เกิดเนื่องมาจากการไม่ชำระดอกเบี้ยและเงินต้นให้กับธนาคารได้
- **ค่าธรรมเนียม** เกิดจากรายได้ที่ให้บริการเกี่ยวกับการธุรกรรมต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกู้เงินและเงินฝากธนาคาร เช่น ค่าธรรมเนียมการโอน ค่าธรรมเนียมการเปิดบัญชี ค่าธรรมเนียมการทำบัตร ATM ค่าธรรมเนียมการกู้เงิน ค่าธรรมเนียมจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ค่าธรรมเนียมการชำระเงินค่าสาธารณูปโภค
- **รายได้อื่น ๆ** เช่น จากการลงทุนในกลุ่มธุรกิจอื่น นอกกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบของเงินปันผล หรือ การทำกำไรจากขายหลักทรัพย์ในระยะเวลาที่เหมาะสม รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวกับพันธมิตรทางธุรกิจและลูกค้าของธนาคาร

เอกสารสำคัญ

คู่มือบริหารความเสี่ยงองค์กร

บทที่ 1 การบริหารจัดการความเสี่ยง

1.1 ภาพรวมของการบริหารความเสี่ยง

ทางทีมบริหารความเสี่ยงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน จึงได้มีการทำแผนเสนอโดยกำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน เพื่อให้แน่ใจว่าธนาคารมีกลไกการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ทางทีมบริหารความเสี่ยงจึงได้ทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยความเสี่ยงสำคัญอาจมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจการเงิน และนำมาปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ตลอดจนกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ Basel

คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการบริหาร และผู้บริหารระดับสูง ต่างมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ทบทวนความเหมาะสมของนโยบาย และระบบการบริหารความเสี่ยง กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนดูแลและติดตามความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ทางทีมบริหารความเสี่ยงจึงได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงนี้ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของธนาคารประกอบด้วยการระบุความเสี่ยงสำคัญซึ่งจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร การประเมินความเสี่ยงแต่ละประเภท การติดตามและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับที่เหมาะสม และการรายงานความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อให้สามารถบริหาร และ/หรือจัดการความเสี่ยงได้ทันต่อเหตุการณ์

หลักการสำคัญของการบริหารความเสี่ยงตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ให้หน่วยงานธุรกิจ ซึ่งดำเนินธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และให้ความเสี่ยงอยู่ในขอบเขตที่ได้รับอนุมัติ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงโดยรวมของธนาคาร โดยมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่ติดตามและควบคุมความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

บทที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

2.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

ภายใต้ความผันผวนสูง (Volatility) ความไม่แน่นอนสูง (Uncertainty) ความซับซ้อนที่มากขึ้น (Complexity) และความคลุมเครือที่มากขึ้น (Ambiguity) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการแข่งขันทางธุรกิจ และปัจจุบันยังอยู่ในช่วงเศรษฐกิจฟื้นตัว หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ที่จะเริ่มเบาบางลง และเปิดประเทศเพื่อให้กลับมาสู่สภาวะปกติ ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยป้องกัน รักษา และส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยการมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะสะท้อนถึงการบริหารจัดการที่ดีและมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ และสามารถตรวจสอบได้อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้ธนาคารเติบโตอย่างมั่นคง

ธนาคารได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยธนาคารได้กำหนดกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง นโยบาย รวมถึงแนวทางและคู่มือในการบริหารความเสี่ยงไว้ชัดเจนครอบคลุมการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่งธนาคารได้กำหนดดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators: KRI) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ระดับความเสี่ยงที่ทนได้ (Risk Tolerance) ที่ครอบคลุมทุกปัจจัยความเสี่ยง และสาเหตุของความเสี่ยง (Risk Cause) เพื่อติดตามผลการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ธนาคารยอมรับได้และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งยังสามารถระบุถึงสาเหตุที่แท้จริง เพื่อหามาตรการจัดการและแนวทางการป้องกันก่อนที่จะเกิดความเสียหายต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร โดยสายงานบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการธนาคารอย่างต่อเนื่อง

2.2 แนวทางการกำหนดกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง

ทางทีมบริหารความเสี่ยงได้กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงโดยคำนึงถึงสาระสำคัญ ดังนี้

- 1.) ความเหมาะสมกับขอบเขตและลักษณะการดำเนินงานของธนาคาร ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับนโยบาย/กลยุทธ์/เป้าหมาย/แผนงาน/โครงการต่าง ๆ ของธนาคาร
- 2.) ความสอดคล้องกับแนวทางมาตรฐานของหน่วยงานกำกับดูแล ข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติที่ดี
- 3.) ธนาคารจะต้องทำการทบทวนกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามแผนประจำปี หรือทบทวนทันทีที่มีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ที่ส่งต่อการบรรลุเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง และเพื่อสร้างความมั่นใจในการบรรลุเป้าหมายโดยรวมของธนาคาร

2.3 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงและบทบาทหน้าที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยง

เสนอให้ธนาคารมีการจัดให้มีโครงสร้างหน้าที่ของคณะกรรมการและหน่วยงาน เพื่อกำกับดูแลและรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยง โดยโครงสร้างหน้าที่ต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร และเหมาะสมกับการดำเนินงานของธนาคาร รวมถึงมีความเป็นอิสระและมีการถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม ดังนี้

บทที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.1 การระบุประเภทความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง เป็นขั้นตอนการระบุเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ธนาคารเผชิญอยู่หรือแฝงอยู่ในกิจกรรม หรือกระบวนการปฏิบัติงาน โดยเป็นเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้จากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และเหตุการณ์นั้นสามารถส่งผลกระทบทำให้งานไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่วางไว้ได้ จากการวิเคราะห์ถึงปัจจัยความเสี่ยงสำคัญ ที่อาจมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจการเงิน พบว่าความเสี่ยงหลักของธนาคาร จะเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกับลูกค้าและคู่ค้า ได้แก่ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความเสี่ยงจากความเสี่ยงของเงินกองทุน ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบและกฎหมาย ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง

3.2 การวัดความเสี่ยง

เป็นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากัน เพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้ปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) ดูได้จากความถี่ของเหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดอาจจำแนกเป็นระดับต่ำ ปานกลาง สูง หรือร้อยละของโอกาสที่อาจเกิดขึ้น

- ผลกระทบ (Impact) หรือความรุนแรง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากเพียงใดรุนแรงน้อย ปานกลาง หรือเสียหายมาก

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาจากทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในองค์กร

- การประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) จะไม่มีการระบุค่าของความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข แต่ระบุออกเป็นระดับความรุนแรงของความเสียหาย และระดับความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

- การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) จะระบุค่าของความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข (โดยเฉพาะตัวเงิน) และโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดออกมาในรูปของความน่าจะเป็น (Probability) ซึ่งเป็นรูปตัวเลขเช่นกัน

ตารางที่ ๑ ตัวอย่าง ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ เชิงปริมาณ

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยง
๕	สูงมาก	ระหว่าง ๑ - ๔ สัปดาห์ต่อครั้ง
๔	สูง	ระหว่าง ๑ - ๖ เดือนต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	ระหว่าง ๖ - ๑๒ เดือนต่อครั้ง
๒	น้อย	มากกว่า ๑ ปีต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปี ต่อครั้ง

ตารางที่ ๒ ตัวอย่าง ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ เชิงคุณภาพ

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยง
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นทุกครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดในกรณีที่มีการยกเว้นการปฏิบัติ

ตารางที่ ๓ ตัวอย่าง ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง เชิงปริมาณ

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	> ๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	> ๕ แสน - ๕ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	> ๑ - ๕ แสนบาท
๒	น้อย	> ๑๐,๐๐๐ - ๑ แสนบาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔ ตัวอย่าง ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง เชิงคุณภาพ

ตารางที่ ๔.๑ ด้านภาพลักษณ์องค์กร

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	รุนแรงมาก	มีข่าวผ่านสื่อต่างๆ ในเชิงลบ มากกว่า ๓ วัน
๔	รุนแรง	มีข่าวผ่านสื่อต่างๆ ในเชิงลบ ๓ วัน
๓	ปานกลาง	มีข่าวผ่านสื่อต่างๆ ในเชิงลบ ๒ วัน
๒	น้อย	มีข่าวผ่านสื่อต่างๆ ในเชิงลบ
๑	น้อยมาก	แก้ไขได้ภายใน ๑ วัน

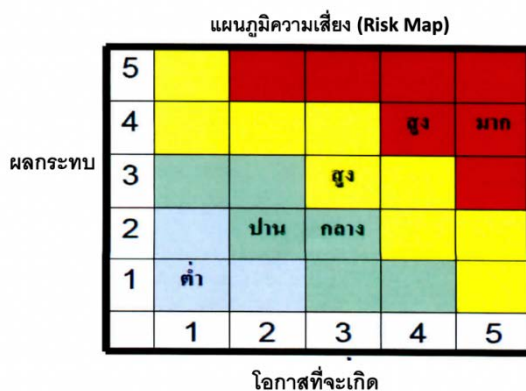
ตารางที่ ๔.๒ ด้านการดำเนินงาน

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	รุนแรงมาก	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างยิ่งหรือดำเนินงานสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ น้อยกว่า ๕๐%
๔	รุนแรง	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ค่อนข้างมากหรือดำเนินงานสำเร็จตามแผนงาน/โครงการได้ ๕๐ - ๖๙%
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์พอสมควรหรือดำเนินงานสำเร็จตามแผนงาน/โครงการได้ ๗๐ - ๗๙%
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อยู่บ้างหรือดำเนินงานสำเร็จตามแผนงาน/โครงการได้ ๘๐ - ๘๙%
๑	น้อยมาก	มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์เพียงเล็กน้อยหรือดำเนินงานสำเร็จตามแผนงาน/โครงการได้ มากกว่า ๘๙%

- การจัดลำดับความเสี่ยง (Prioritize) เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะต้องนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน/โครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุมแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงสูงและสูงมากมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้

ตารางที่ ๕ การจัดระดับความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง

ระดับคะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง
๑ - ๒	ต่ำ	●	ยอมรับความเสี่ยง
๓ - ๔	ปานกลาง	●	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)
๑๐ - ๑๖	สูง	●	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)
๑๗ - ๒๕	สูงมาก	●	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง), ถ่ายโอนความเสี่ยง

3.3 การจัดการความเสี่ยง

เป็นขั้นตอนการระบุทางเลือกสำหรับการจัดการความเสี่ยงหลังจากผู้ประเมินได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแล้ว ผู้ประเมินจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้ประเมินอาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงมี 4 ประการ ได้แก่

(1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)

การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลง หรือเลือกกิจกรรมที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

(2) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

(3) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control)

หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุการณ์

(4) การกระจาย (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading)

หมายถึง การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำการประกันภัยองค์กรภายนอก หรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)

3.4 การติดตามและควบคุมความเสี่ยง

ทางทีมบริหารความเสี่ยงได้ทำการกำหนดระดับความเสี่ยงหรือเพดานความเสี่ยงในระดับที่ธนาคารสามารถยอมรับได้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคาร เพื่อพิจารณาและควบคุมความเสี่ยง รวมถึงตรวจสอบความเพียงพอของเงินกองทุนอย่างสม่ำเสมอ การติดตามและควบคุมความเสี่ยง โดยการกำหนดระดับตัวชี้วัดความเสี่ยงและเพดานความเสี่ยง ทั้งในระดับธนาคารโดยรวม ระดับลูกค้า ระดับผลิตภัณฑ์ ระดับธุรกรรม และระดับอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของประเภทความเสี่ยง รวมถึงมีกระบวนการเพื่อควบคุมภายในให้จัดการความเสี่ยงตามนโยบายและกระบวนการตามที่ธนาคารกำหนดไว้

โดยการติดตามการบริหารความเสี่ยงสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ

(1) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

(2) การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์ ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.5 การรายงานความเสี่ยง

ความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ จะถูกรายงานไปยังผู้เกี่ยวข้องและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนดไว้ โดยมีความถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อให้การควบคุมและบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 4 แผนการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่สำคัญในการประกอบธุรกิจของธนาคาร

4.1 ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารอาจได้รับความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพัน อันเกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ราคาตราสารทุน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์และผลตอบแทนส่วนที่ชดเชยความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Spread) ซึ่งทำให้ความผันผวนต่อรายได้ เงินกองทุน รวมถึงมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบแสดงฐานะทางการเงินของธนาคาร ความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคาร เกิดจากการให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้า และ/หรือสถาบันการเงิน ได้แก่ การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อขายตราสารหนี้ รวมถึงการทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน เช่น สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward) สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน (Cross Currency Swap) สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) เป็นต้น ซึ่งธนาคารต้องบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากธุรกรรมของลูกค้าเหล่านี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยการป้องกันหรือบรรเทาความเสี่ยง นอกจากนั้น ความเสี่ยงด้านตลาดยังเกิดจากฐานะทางสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารเองอีกด้วย วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคาร คือการจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตลาดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงรวมของธนาคาร ธนาคารมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยง และมีการกำหนดมาตรวัดและเพดานความเสี่ยงด้านตลาดให้เหมาะสมกับลักษณะและความซับซ้อนของธุรกรรมทางการเงิน

เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวชะลอตัวลงในปี 2565 จากเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากสาเหตุหลักมาจากราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้น เริ่มจากปัญหาของอุปทานของการขนส่งและการขาดแคลนสินค้าในช่วงปลายปี 2564 ทำให้ราคาสินค้าเริ่มปรับสูงขึ้นหลังจากกิจกรรมเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวจากการระบาดของโควิด จากนั้นสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน และมาตรการคว่ำบาตรที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นปีทำให้เกิดปัญหาด้านพลังงานและอาหาร ส่งผลให้ราคาสินค้าเหล่านี้ยิ่งปรับสูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในหลายประเทศและพุ่งสูงขึ้นในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นในรอบหลายสิบปี ธนาคารกลางหลายแห่งจึงเร่งดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดโดยการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อต่อสู้กับเงินเฟ้อ โดยเฉพาะกับธนาคารกลางในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วซึ่งนำโดยธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยระดับสูงสุดในรอบ 15 ปี ธนาคารกลางยุโรป และธนาคารกลางอังกฤษ ที่เลือกปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นอย่างแข็งแกร่งหลายครั้งในปี นี้ จากการที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ ปรับอัตราดอกเบี้ยมีผลทำให้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐปรับตัวแข็งค่าขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับสกุลเงินอื่น โดยเฉพาะสกุลเงินของประเทศในกลุ่มเอเชีย สำหรับค่าเงินบาทของไทยในปี 2565 อ่อนค่าลงแตะระดับ 38 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจากระดับร้อยละ 0.50 สู่ระดับร้อยละ 1.25 จนทำให้เกิดความกังวลว่าจะส่งผลกระทบให้เกิดเศรษฐกิจถดถอยต่อไปในปี 2566 นอกจากนี้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกยังถูก

กดดันจากเศรษฐกิจจีนที่ยังคงเปราะบางจากการปิดเมืองสำคัญหลายครั้งตามนโยบายโควิดเป็นศูนย์ของรัฐบาลจีน และภาคอสังหาริมทรัพย์จีนที่ทรุดตัวลงจากปัญหาขาดสภาพคล่อง ปัจจัยเหล่านี้ล้วนทำให้ตลาดการเงินผันผวนมากทางที่บริหารความเสี่ยงได้สังเกตเห็นว่าในปีปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ยังต้องติดตามต่อไปนี้ ได้แก่

- ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ที่ยังคงยืดเยื้อ
- อัตราเงินเฟ้อที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับสูงในหลายประเทศทั่วโลก
- ปัญหาหนี้และฐานะการคลังของหลายประเทศจากต้นทุนการกู้ยืมที่เพิ่มสูงขึ้น
- เศรษฐกิจจีนที่เติบโตชะลอตัวลง
- การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่ถูกฉุดรั้งจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างแข็งกร้าวของธนาคารกลาง

โดยประเทศเศรษฐกิจหลักบางแห่งอาจเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ท่ามกลางการทยอยกลับเข้าสู่วิถีชีวิตปกติของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในไทย ปัจจัยเหล่านี้จึงมีผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย และจะส่งผลกระทบต่อความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศและตลาดการเงิน โดยทำให้อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ราคาตราสาร และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ มีความผันผวนมากขึ้น

การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาด

ทางที่บริหารความเสี่ยง จึงมีความเห็นว่าธนาคารควรมีการกำหนดเพดานความเสี่ยงด้านตลาดประเภทต่าง ๆ เพื่อใช้ในการควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะในบัญชีเพื่อการค้า และความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะบัญชีเพื่อการธนาคาร โดยความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคารที่สำคัญ คือ ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงจากการลงทุนในบัญชีเพื่อการธนาคาร โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ใช้ในการวัดและติดตามความเสี่ยงประกอบด้วยเครื่องมือทางสถิติ เช่น Value-at-Risk (VaR)

ดังนั้นธนาคารจึงควรแบ่งการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดตามวัตถุประสงค์ของการทำธุรกรรม เป็น 2 ส่วน คือ ความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะในบัญชีเพื่อการค้า และความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร

4.1.1 ความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะในบัญชีเพื่อการค้า

ฐานะในบัญชีเพื่อการค้า คือ ฐานะของเครื่องมือทางการเงินที่ธนาคารถือครองไว้ในระยะสั้น โดยมีเจตนาเพื่อค้าเพื่อขายต่อ เพื่อหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของราคา หรือเพื่อหากำไรจากความแตกต่างของราคาในตลาด (Arbitrage) รวมทั้งเพื่อป้องกันความเสี่ยงของฐานะอื่น ๆ ในบัญชีเพื่อการค้า ความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะในบัญชีเพื่อการค้าที่สำคัญของธนาคาร ได้แก่ ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงด้านตราสารทุน และผลตอบแทนส่วนที่ชดเชยความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Spread)

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการค้า เกิดจากการที่ธนาคารถือครองธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้า ทำกำไรในระยะสั้น หรือเพื่อป้องกันความเสี่ยงของฐานะในบัญชีเพื่อการค้า เช่น ธุรกรรมตราสารหนี้ สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยหรือสกุลเงิน เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยส่งผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมของฐานะที่ธนาคารถือครองและอาจเกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราดอกเบี้ยได้

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน เกิดจากการที่ธนาคารมีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดฐานะเกินดุลหรือขาดดุลในเงินตราต่างประเทศสกุลใดสกุลหนึ่ง เช่น การทำธุรกรรมปริวรรตเงินตรา การลงทุน การให้สินเชื่อ การกู้ยืม การก่อภาระผูกพัน รวมถึงการใช้อนุพันธ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงจึงอาจกระทบต่อผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทางที่บริหารความเสี่ยงจึงเสนอให้ธนาคาร มีการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อใช้ควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดในบัญชีเพื่อการค้า ได้แก่ Value-at-Risk Limit, PV01 Limit และ Maximum Loss Limit เป็นต้น โดยให้มีการติดตามและรายงานสถานะความเสี่ยงต่อฝ่ายจัดการ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงเป็นประจำ Value-at-Risk (VaR) เป็นมาตรวัดที่ใช้หลักการทางสถิติในการประเมินความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเสี่ยงและราคาต่าง ๆ ภายในระยะเวลาและระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด นอกจากการติดตามและควบคุมความเสี่ยงข้างต้นแล้ว ธนาคารควรจัดให้มีการทดสอบภาวะวิกฤติ สำหรับ ฐานะในบัญชีเพื่อการค้าอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง เพื่อใช้ประเมินความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นในภาวะตลาดที่มีความผันผวนมากกว่าปกติหรือมีวิกฤติ เพื่อให้ธนาคารเข้าใจฐานะความเสี่ยง จุดเปราะบาง ตลอดจนสามารถวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านตลาดได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นสำหรับฐานะในบัญชีเพื่อการค้าในระดับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ค่า VaR ระยะเวลา 1 วัน จากการประเมินด้วยวิธี Historical Simulation ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.1.2 ความเสี่ยงด้านตลาดของฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร

มีความเสี่ยงด้านตลาดจากฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านราคาในตราสารทุน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่สินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุลที่อยู่ในบัญชีเพื่อการธนาคาร มีรอบระยะเวลาการปรับอัตราดอกเบี้ยหรือการครบกำหนดสัญญาไม่ตรงกัน หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของสินทรัพย์และหนี้สินมีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่สอดคล้องกัน และซึ่งอาจมีผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ และ/หรือมูลค่าของผู้ถือหุ้นในเชิงลบทางเศรษฐกิจของธนาคาร

ในการควบคุมความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร ทางที่บริหารความเสี่ยงมีความเห็นว่าธนาคารควรกำหนดเพดานความเสี่ยงของผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิในระยะเวลา 1 ปี (Net Interest

Income Impact Limit) และผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจของส่วนของผู้ถือหุ้น (Economic Value of Equity Impact Limit) ภายใต้สมมติฐานการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สินทุกประเภท เพิ่มขึ้นและลดลงทันทีร้อยละ 1.00

ธนาคารสามารถบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยโดยปรับโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สินให้สอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยที่คาดการณ์ในอนาคต โดยคำนึงถึงรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป และอาจใช้ช่องทางทางการเงิน เช่น สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน เป็นต้น ในการป้องกันหรือบรรเทาความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ภายในเพดานความเสี่ยงเพื่อจำกัดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิและมูลค่าทางเศรษฐกิจของธนาคาร นอกจากนี้ธนาคารควรจัดให้ มีการทดสอบภาวะวิกฤติสำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง เพื่อสะท้อนจุดอ่อนหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์จำลองภาวะวิกฤติต่าง ๆ และนำผลลัพธ์ที่ได้ไปปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมของธุรกิจเพื่อให้ธนาคารสามารถบรรลุเป้าหมายรายได้ตามแผนธุรกิจและมีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ความเสี่ยงของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน

ความเสี่ยงของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารทุน และมีผลทำให้ฐานะของเงินลงทุนในตราสารทุนมีมูลค่าลดลงและกระทบต่อเงินกองทุนของธนาคาร จากการศึกษาพบว่า ธนาคารได้มีการลงทุนในตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างรายได้ทั้งในรูปของเงินปันผล กำไรจากส่วนต่างของมูลค่าในระยะปานกลางและระยะยาว และเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจหลักของธนาคารด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า และสร้างเครือข่ายกับพันธมิตรทางการลงทุน รวมถึงเพื่อรับชำระหนี้คืนในรูปของหลักทรัพย์ในกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จึงพบว่าธนาคารมีความเสี่ยงจากการลงทุนในฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนทั้งในและต่างประเทศ และการลงทุนในสินทรัพย์หลากหลายประเภทมากขึ้นเพื่อกระจายความเสี่ยง และสร้างโอกาสในการเพิ่มผลตอบแทน

ทางทีมบริหารความเสี่ยงจึงมีความเห็นว่า ธนาคารควรกำหนดนโยบายการลงทุนและการบริหารความเสี่ยงในตราสารทุนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน โดยกำหนดวิธีการประเมินความเสี่ยงแยกตามประเภทของตราสารทุน มีการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และมีการจัดทำ การทดสอบภาวะวิกฤติอย่างน้อยรายไตรมาสภายใต้กรอบความเสี่ยงที่กำหนด เพื่อประเมินผลขาดทุนสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นในภาวะที่ตลาดมีความผันผวนมากกว่าปกติ และมีการควบคุมสัดส่วนของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนต่อเงินกองทุนให้อยู่ภายในเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และเกณฑ์ภายในของธนาคาร